

KOLOSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap hetenkint kétszer „ERDÉLYI MUZEUM” czimű melléklettel.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, valamint vidéken negyedévre 3 ft. félére 4 ft. pp.
A hirdetések négyszer hasábozott sorának ára 4 kr. pp.

Előfizetni lehet vidéken bérmentesen minden cs. k. postahivatalnál, helyben a kiadónál, magyarutca 322 sz. a. kihez minden a lap anyagi ügyeit illetők iránt egyedül lehet fordulni. A szerkesztőhöz csak a beltartalmára tartozók intéződik. Nem bérmentes leveleket csak rendes levelezőkötől fogadunk el.

Tartalom: Előfizetési hirdetés. A közpérbirtokosság állapota. Iparkamari hirdetés. Kolozsvári hírek. Vidéki levelezés: Szászváros. Dézs. Sz. Udvarhely. Birodalmi és pesti hírek. Császári nyilatkozás a földterhelmentesítés ügyében. Küll. földi szemle. Bőrce. Kolozsvári gabonaárak. Hirdetések.

Előfizetési hirdetés.

E lapok előfizetési ára
helyben házhoz hordva, valamint
vidéken postán küldve

1/4 évre 3 ftpp. 1/2 évre 6 ftpp.

Előfizetést elfogad helyben a
kiadó b. magyarutca 322 sz. a.
vidéken minden cs. kir. posta-
hivatal.

A közép birtokosság állapota. I.*)

Kik ismerétek 1848 előtt azon szép birtokos osztályt, mely a falut annyira kedvesé tette, s jélesen az utóbbi években oly szépen kezdett eszmélni egy szilárdabb irányról; azon sok tehetős gazdát, kinél a szükségnek s nyomornak fogalma csak magán kívül volt, s csak azért tanult ismerni másokban, hogy enyhíteni tudja? Ha most látogatjátok meg a lakokat, melyeknek fényűzése önzetlen barátság s vidor vendégszeretetet vala, elfogtok bámulni a változott képen, s ha látni fogjátok, nem egy helyt a legfegyvetőbb alakban beköszöntött szükség, a 7—8 év alatt elvényt arcot, benső küzdelem fellőit s csüggedés homályát az egykor derült homlokán, lehetlen el nem ismeretek, miképp a hatalmas politikai forradalom, mely az 1848 előtti időszakot az azutánitól elválasztja s régebbi institutioinkat nem csak alapokban renditette meg, de mint ellenállhatlan vihar elsodrá mindenestől, leginkább ez osztályt sújtá. Az új institutói új viszonyokat teremtenek, melyek mulhatlanul igénylik az egyéni állapotok átalakulását. Ezeknek rázkodása a közép osztálynál természetesen legnagyobb volt, s azért ezen osztály az kétségbevonhatlanul, melyet a létre jött új institutói végszertüleg terhelnek a nélkül, hogy még eddig valami előnyére lehettek volna.

Nem czélunk az intézményeket bírni. Nincs és nem volt reform, mely ha esen és természetes fejlődésszerű átalakulás nélkül létesült, áldozatok, s minél inkább rögtönözve létesült, annál nagyobb szerű áldozatokba ne került volna. Czélunk azért csak is azon létesíthető intézkedéseket tenni eszmélődés tárgyává, melyek az egyéni állapotoknak az általános állam-institutioikhozi átalakulhatását könnyítik, siettetik s az átalakulhatással járó anyagi és morális veszteséket némileg előre is pótolják vagy elhordozhatóvá szelidítik.

Nagyobb birtokosaink együtt hordozzák ugyan velünk e terheket, de megbírják azokat; legfőlebb kevesebbel érik be mint eze-

lőtt s nem roskadnak le az idő sulya alatt, melynek mulhatlanul le kell folynia, míg az új növény biztos gyökereit vér s meghozhatja gazdagabb gyümölcseit.

Az üzleti osztály biztosabb tért nyert az új institutói között s jóval szerencsésebb helyzetben van 1848-on innen, mint vala túl. A munkás nép nyert, mert béres munkáját az úrbéri viszonyok megszüntével teljes mértékben veszik igénybe s azt most kétszerezve sőt háromszorozva fizetik. Egyedül a közép birtokos osztályt súlytotta az új viszonyok hatalma annyira terhesen, hogy ha állapota kellő figyelembe nem részesül, sehogy sem tud felfergődni előbbi polezúra.

Azon földbirtok, mely ezen osztály birtokosainak 1848 előtt egy bizonyos és minden esetre annyi jövedelmet nyújtja, mely egyéni szükségüket sorsukhoz mérve mindenkor fedezte, rendszeren annyi úrbéri szolgálatla vala beruházva, hogy a mivelés semmibe sem került. Az úrbéri viszonyok megszüntével az ingyen mivelést ma bérért miveléssel kell pótolni, mi jelen gazdasági állapotainkhoz képest legkedvezőbb körülmények közt is a földjövdelem felét veszi igénybe, következésképp eddigi jövedelme már ezen egyetlen viszony változása által az eddiginek felére apadoit. E földbirtok 1848 előtt adómentes volt, ma a tiszta jövedelem 10 százalóját fizeti földadól, s ez adó az egész földbirtok jövedelme után rovatik ki minden évben, míg a birtokos a jelen gazdasági rendszer szerint földbirtokának csak felét s kedvezőbb esetben két harmadát jövedelmezetheti. A rendes földadól mellé jön a pótlékadól, mely a jövő évben már több mint a rendes adó 50%-ja. Számítsuk ide az évenkénti közrovatokat, indirect adókat. Mindezek pedig mulhatatlanok és nem szenvedhetnek változtatást, miután oly viszonyok megszilárdítására szükségesek, melyek az új állam-szerkezetnek alapjai.

Es itt nem hagyhatjuk ki a számításból azon körülményt sem, miszerint jelenben mindennemű birodalmi vagy külföldi termékek ára, a gazdasági termékekhez képest annyira felszokkott, hogy mindezek által a mostani jövedelem a régi alig egy részecskéjének felel meg.

Es ha e csekélyre reducált jövedelem legalább biztosítva volna; nem zavarnák oly viszonyok, melyek nem szükségesképpeniek, elháríthatók; biztos számításat volna képes tenni a birtokos bevételeivel s kiadásával; képes volna a viszonyokhoz alkalmazott szilárd állást venni magának, de midőn nem látja biztosítva ezt sem, elveszti bizalmát még a hatalmában levő erőkhöz is, mely közvetlenül csüggedésbe, silyedésbe taszít.

Lehetne-e czélja az államnak, elsűlyeszteti a társadalom, e jelentékeny, mert sok intelligentiával bíró réteget? bizonynyal nem, azért méltán igényli részvételünket, s nem követünk el polgári vétet, midőn az egyenlőség elvént fogva az államban minden érdekeket annyira komoly és férfias készséggel fölkaroló magas kormányunk figyelmét fölívni bátorokodunk ez osztály állapotaira.

Gyarmati Samu.

Sz. 39.

V. B.

Alóliott bizottmány ezennel köztudatra juttatja, miszerint a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara részére az erdélyi cs. k. magas helytartóság által f. évi januar 23-król, 929 sz. alatt rendelt választások napjával folyó april hó 30-dika tűzetett ki.

Felhivatnak tehát a kolozsvári kereskedelmi és iparkamari kertilet szavazattal bíró kereskedői és iparosai szózatjegyeket e napon az illető cs. kir. járáshivatalok s illetőleg városi tanácsoknak alóliott bizottmányhoz kézbesítés végett általadni.

Kolozsvárt april 11-én 1856.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara részére kinevezett cs. kir. választó bizottmány elnöke

KOLOSVÁRI HÍREK.

Kolozsvár, april 13.

* Gróf Mikó Imre ő nmlga szebeni utjából tegnapelőtt szerencsén visszaérkezett. Herczeg kormányzóknak ő magassága a kolozsvári vasúterv iránt legjobb indulattal viseltetik. Nemzeti színházunk iránt is oly jótékony figyelmet tanusit ő magassága, mely örök hálára kötelezendő iránta az ügyeuk barátit, kik közé minden mivelte magyart bátran számíthatunk. Különben is gróf Mikó ő excellenciája oly jó hírekkel tért vissza körünkbe, hogy azon lelkesült fogadás, melyet számára városunk minden osztályai előkészítnek s mely mint értesültünk, ma fejezte ki magát ünneplés formában, kétszeresen is lesz igazolva.

— Utólagosan közöljük azok neveit, kik a mint már 2-ik számunkban irtuk volt, a kolozsvár-brassói vasút előleges részvényeit itt helyben az első napokban lefoglalták:

Müller Mihály, Stark József, Hintz György, ifj. Tauffer József, ifj. Tauffer Ferencz, Gáll János, Schütz Károly, Tauffer János és fia, Kolozsvár városa 2 részvény, gr. Kemény Sámuel, gr. Klebelsberg Vilmos, Stasitzky Pál, Markovics testvérek, Magyar Mihály, Groisz Ferdinánd, Korbuly Bogdán, Bányffy Zsigmond, Berde Áron, Frölich Frigyes, dr. Csiki Samu, Simon Elek, b. Wesselényi Farkas, Czirják Samu, Manz Antal, Zsigmond Elek, b. Bányffy János, Czink Pál.

— Előszámlánk e napokban a nemzeti Múzeum kertébe. Így nevezhetjük már most e gyönyörű fekvésű terjedelmes kertet, melyet hazafias lelkiületi tulajdonosa a nemzet szellemi emelkedését szíven hordozva az országnak ajándékozott. Szébb s alkalmasabb helyet a Muzsák sem választhattak volna magoknak. Ünneplés csend, regényes kilátás, a kertnek izlettelen elrendezése, gyönyörű nyári lak, örökké cseregdedő forrás, lombkoszorús csoportozatok, a panorámailag elterülő város, a kigyózdó Szamos, a tulsó oldalról átmélázó fellegrvár, s lánczolatban huzódó hegyek, és számtalan részletek egészítik ki a képet, mely a tudományok e szent azylumát széppé, elmélkedésre és mindennemű szellemi foglalkozásra alkalmassá teszi. A komoly tudós és költő, a regényíró és művész, s a ki csak a természet bájjain andalogni szeret, az itt elmélkedésre, gondolat- s érzelembeni fölemelkedésre érezheti hangolva kedélyét. Es midőn mind ez átvonult lelünkön, — midőn e nemzetnek ohajtott szellemi nagyságán tévedezne gondolatunk, a multak dicsőségét a jövő ragyogó álmaiban látunk nemcsak föltámadni, de magasabb fokra emelkedni. A multak dicsőségét a kor igényei szerint fejlődő tudományosság és szellemi mivelés bábáiraival kell a jelen s jövő nemzedéknek megkoszorozni. Dicsők a férfiak, kik a nemzeti nagyság magasztos gondolatától vezéreltetve mint buzgó apostolok szóval és tettel segítik elő a nemzet szellemi fejlődését... Alig hiszem, hogy találkoznék lelkes magyar, ki e kertbe lépve, meg ne emlékeznék

*(A többiek 2-ik számunk hozta volt.)

* Ezen cikkben értekező úr oly tárgyat karolt fel, melynek fontosságát már rég elismerte mindenki, s mi még csak azért nem szözlöttünk hozzá, mert eddig teljes lehetetlen volt. Ez értekezést azonban csak próbának tartjuk a kérdés megfőjtésére, mi ezennel a tért megnyitjuk.
Szerk.

arról a férfről, ki e gyönyörű birtokát a nemzetnek ajándékozta. Adjon Isten több ily férfit a hazának; áldja és óvja meg övével, hogy hazafias szellemét reménydús sarjadedésben lássa meg egykor örökítve!!

Ki virágokban gyönyörködik, ne mulasztja el még a napokban gr. Mikó Imre ő exc. cameliát megtekinteni. Gazdagabb camelia-gyűjteményt nem egy könnyen találhatni. Most van a teljes virágzás szaka, s mintegy két hétig tart. E gyönyörű s ritka látvány megtekintésre érdemes.

A lapunk múlt számában említett színházi előadás a magasztos példával inkább egyező tervezésből a jövő keddre halasztott. „Kemény Simon” fog előadni, s a színgazgató a jövedelem felét a nemzeti Múzeum tőkéjének nevelésére ajánlotta. Reméljük és megvárjuk, hogy a tisztelt közönség e nemes czél előmozdítását magáévá teendő, és minél számosabban fog megjelenni.

Igen örültünk, hogy a séta utczát illető mulkóri fölszólalásunknak volt sikere. Az utca kitakarított: de a csatorna még úgy áll, mint az előtt. Vajjon nem lehetne befedni? Ha másképp nem, aláírási ívet kellene nyitni; szívesen adnánk mi is, csak hogy azt a csatornát ne látnánk nyitva. Hát azt a kis tért, a mely ugyan ez utca végén van, nem lehetne-e a szeméthalmoktól megmenteni? Egyszeri fölszólalásunk sikere remélnünk engedi, hogy ez uttal sem véendik az illetők figyelmeztetésünket rossz néven.

Naláczy és Korbuly G. urak tegnapielőtt kapták meg Bécsből a tavaszi időszakra használható árukat. Gazdag választékban vannak mindenemű kelmék, melyeknek divatszertüségéről a személyesen Bécsben volt kereskedő urak jó ízlése kezkesedik.

A termények árának csökkenése úgy látszik a piaci élelmi szerekre kevés befolyással van. A gabona példátlanul olcsó, és a kenyér mégis oly drága, mint volt, mikor a gabnának ára magasabb vala. Egy kis felügyelet nem lenne fölsőleges!

A színház pártolójának egy érdekes újságot sugunk meg. Szentpéter alkalmasint e hóban leérkezik. Azért nem mondjuk meg bizonyosan, hogy annál nagyobb legyen a meglepetés.

Mint pesti lapokból olvassuk, Tóth Soma a Székelt katonában lépett föl Pista szerepében, és a közönség tetszéssel fogadta.

Nemzeti Színház.

Ösötörtökön apr. 10-én Molierenek „Dandin György” című vígjátéka került színpadra. Nézők kevesen. Fölvonás közt Turcsányiné és Portik József kettős lengyelt tánczoltak. Dandin Györgyöt a férjek e leggyávabbikát Gyulai igen jól adta. Hogy Angelia anygiallag játszott, fölsőleges mondanunk. Portik részvétünkét ébresztette föl. Sajnálunk őt is, magunkat is.

Mulkori rovatunkban Pestit illető kérdésünkre az igazgatótól kielégítő választ nyertünk.

Vidéki levelezés.

Szászváros apr. elején.

A „Vasárnapi Újság” 12. számában az „Erdélyi levelek” írója fájdalmas igazság és gyöngyavakkal adja elő magyar fajunknak Erdélyben eloláhódását, hogy mint pusztul el templom, alapítvány, egyház, mint nem volt és nincs gondoskodás népnevelésről s „az önmagát teremtő főegyházi tanács a falusi iskolákra mily kevés figyelmet fordított” stf. melyeket itt ismét elősorolni felesleges nekem, ki e tárgyat már annyiszor elevevittem fel soha nem látván sikerét.

„Az „Erdélyi levelek” írójához egy pár szerény szóm van többek között; ez: tagadom, hogy „Tordoson Huaydmegyében Sipos Pál, kihez Kazinczy halhatatlan leveleit írta, hallgatóinak oláhnyelven prédikált” volna, nem mintha 40—50 családhevi jobban nem értették volna az oláh mint magyar nyelvű szónoklatot, de mert Sipos igen gyengén tudott oláhlul s épen nem volt képes beszédeit oláhnyelven elszavalni. Hogy a tordosi ref. magyarok 1810-ben midőn lelkészkönek választák Sipost mily eloláhódottak voltak, mutatja egy példa: a helybeli papi-szék három egyént jelölt ki, kik közül kellett akkor is a tordosiaknak papjokat megválasztani. Egyik Sipos volt, a más Hegedüs s még egy, de a tordosi magyarok nem tudván kimondani Sipos vagy Hegedüs nevét: a bizottmány kéntelen volt a derék, halhatatlan érdemű jelöltek neveit oláhnyelvre átfordítani, „Fluerasu” (Sipos). „Ceterariu v. Ceterasu akár Lautariu” (Hegedüs). Aztán megválaszták „Fluerasut”. Különb a tordosi magyarok népnevelésére, nemzetiségük felébrésztésére, magyaryelv tanításra, jobbmódú iskolarendezésre Sipos éppen oly keveset vagy éppen semmit tett Tordoson mint utána Hegedüs vagy mint a mai tordosi lelkész. Igaz, hogy Sipos és Hegedüs lánglelke, tordosoni mul-

ködösök befolyt a korra, a nemzetre, s hogy szerény körükben egyetemet teremtetek hol a felsőbb tanokat tanuló ifjakat a szünnapokon jövedőjökre kifejteti törekedtek, de hiveikre, kiktől fényes tizedet huztak mit se gondoltak. Nem így a koszaris bölcsész Péterfi Károly, ki rövid papsága alatt Tordoson a paplakot új épületekkel nagyította, iskolát és kisdóvódát rendezett, építtetett, kisdóvódát képeztetett ki, s a magyar és oláh iskolás gyermekek száma 50—60-t főtülhaladt. Ha egy tizedig lelkészkedik vala Tordoson úgy egész falu magyar lesz; és hogyan áll ma? nincs iskola, nincs kisdóvó s alig érti a pap szónoklatát 4—5 magyar család. Midőn én Lipcsében 1846-ban kiadattam „Kazinczy Ferencz leveleit Sipos Pálhoz” így írtam a 98. lapon: „főegyházi tanácsunk hathatós rendelkezése által nem menti meg ez eloláhódott lelki szegény reformatusokat (Tordoson) a végbukás, elszakadástól, mind elvesznek....” úgy látszik még csak egy pár oly multi évek kellenek s akkor Tordoson oláh popa kell.

Az „Erdélyi levelek” melegirója tévedett Tordost Huaydmegyében fekvőnek említvén. Tordos Szászváros székhez tartozott, tizedet adott s az év. luth. püspök alatt állt, s nem is volt „Erdélyben a legjövendelmesebb prot. egyház” bár azt olynak említé Kazinczy is Ered. Munk. II. 305. de ennél jövendelmesebb volt a két — szásváros és vizaknai — papság is; máig másokhozi arányba ez áll. Kazinczy szinte felszárad előtt írta, hogy a tordosiak „nyelvélejtés, sőtétésbe” élnek, s én egy tized előtt írtam: „máig fájdalom igaz”. És most? alig lehet segíteni. A nemzet nevében kérem az illetőket próbálganak már egyszer valamit, ne engedjék ez egyházat kihalni, a nemzeti életet megszünnit

Kenyérvizy.

Bécs mart. 25.

Községi életünk ismét virágoszáron indult mire kétség kívül nagy befolyással volt anyagi viszonyaink bölcs rendezése s azon ügyesen végrehajtott pénzügyi műtét, mely szerint a regálék a város birtokába visszakerültek, s ez által a község jövedelme évenként szinte huszszez pftal szaporodott. A szikárd alapra fektetett anyagi jólét tette lehetővé a belügyek czél szerű rendezését; az újonnan megválasztott községi képviselő lelkismerelesen viszik a község dolgait, a pénzügyi, gazdasági, építészeti, rendőri osztály teendőit, az egyenlő munkafelosztás tekintetéből annyi történt mostanság, hogy ki régen nem járt itt, lehetetlen, hogy meglepetését elitkolhassa; sok izléstelen épületek lerontattak, azok helyett újak emeltettek, s több mint félszáz lámpa terjeszti éjelenként a világosságot sugarait, két nagyobbszerű épület terve van készen, melynek végrehajtása még e tavasz folytán megkezdetik, az első a felsőleges császárnőnk első születtétől, szerencsés megszabadulása emlékére nevelt viselő nagyszertű kórház, a másik a katonai laktanya, míg az első a szenvedő emberiség fájdalmai enyhítésére vagy az azoktól menekülésre felállítandó hasznos intézet lesz, az utóbbi a katonatartás terhéltól menti fel a népet, s mindkettő ezek mellett városunk szépségére szolgál, — mindkét épület felállításra ügyes emberekre lesz bízva, természetesen a község már is szép áldozatokat tett a terv leghamarább létesíthetősére, s remélni lehet, hogy azon város, mely a kisdóvó-intézetet, casinót majd semmi alaptól oly hirtelen felépíté, s így azok fenállását városunk díszére és virágoztatására biztosítja, nem kevesebb buzgalommal fog segédkezeket nyújtani a fenállók sorába méltó helyet foglaló épületek felállítására.

A napi-renden lévő nyilvános ügyek között legtöbb figyelmet vont magára az ev. ref. keblű egyház kebelében felmerült viszárgások és bonyodalmak, melyeket az egyházi főtanács éppen oly ügyesen mint bölcsen oldott meg. Lelepett felügyelő gondnok V. F. helyébe ugyanis az egyházi főtanács vidéki gondnok P. D-it nevezte ki; a keblű egyházi tanács a kinevezést el nem fogadá, mivel állítólag a főgondnok választás őt illeti, s mivel kinevezett egyén az egyházzal perbe áll, s 4 egyén, az egyházi tanácsosok közül kimondá, hogy a kinevezett egyén elnöksége alatt nem fog tanácskozni; ezen feljelentésre a főtanács viszára: hogy a főfelügyelő-gondnokokat maga képviselőjének lenni tartja, s azt nevezheti ki, kiből hízodalmát helyezi; a keblű tanácsnak csak ajánlasi joga van, melyel azonban ez alkalommal élni nem kívánt, — a per folytatását a kinevezés meg nem akadályozza: azon 4 egyén tehát, ki a kinevezett gondnok alatt tanácskozni nem akar, magát a keblű egyház kebeléből önkényi kirekesztette s a főtanács azokat mind addig kirekesztetteknek tartja, míg ellenszegülésök mellett megmaradnak. Ezen leirat érkezése után azonban a 4-ek tanácsának 3 tagja az opponálás téről viszálepett s a kinevezésbe megnyugodtak, egyikök azzal mentvén magát, hogy félreértés szilte ellenszegülését. Az egészben csak azt lehet sajnálni, hogy az elvkérdés firmája alatt másnemű érdekek is szerepeltek. Ezen környülmény ösztönöz a főtanácsot a végletekre; miután a fő t. püspök személyes jelenléte sem vala képes az ingerült-

séget lecsillapítani s a kedélyeket megnyugtadni. Ez s ilyekhez hasonló esetek teszik szükségessé a protestans egyházak ügyeinek mielőbbi rendezését s a kor viszonyaihoz alkalmazását, melyek eredetileg elég ügyesen valának rendezve s a legszabadabb alapra fektetve; de a becsusztott viszálelések annyira kivették azt eredeti szerkezetéből, hogy az azoktól megtszítás egy alapjában új rendezést tesz szükségessé.

A közelebbi heti vásáron a piaci ár a következő volt: A tisztabúza osztrák mérője 13 fton, a kétszeres 11 fton, a rozs 7 f. 30 kron, törekbúza 4 f. 40 kron, zab 3 f. 30 kron kelt váltóba, a pityóká 5 fton. Egy osztrák kupa borsó 30 kron, lencse 40 kron, fuszalyka 20 kron. Egy mássa széna 6 fton. Egy öl tűzifa 17 f. 30 kron. Az ó-bor kupája 1 f. 12 kr, a ser 25 kr, a pálinka 1 ft 28 kr váltóba, — a marhahús fontja 8 pengőben. M.

Székhely-Udvahely, mart. 31.

Városunk ma nevezetes mozgalom színhelye. Utcáink a nemzet virágai: a vidék fiatalaitól hemzsegnék, s tán nem csalódunk, ha mondjuk, hogy harcuzvágy hevíti keblöket. Gyülekezési központ a városház tere, melynek épületében a sorozó bizottmány mai nap kezdé meg hivatalos működését sorsuzással, s erre következő vizsgálatat tovább folytatandja. Az egész kerület illetősége, melynek népessége legutóbbi hivatalos fölszámítás szerint 178,279 lélek, ezen évre 486 fő, melyből járásunkra, a mely 36,882 lelket számlál, 88 újoncz esik. Népünk évről évre a sorozással mindinkább kezd megbaratkozni, tudván, hogy ez által szeretett hona és uralkodója iránti szent és mulhatlan tiszteletét kell lerónia, ezért ma korúnt sem borzad töle annyira, mint ezt tán kezdetben tévé. Atalában vidám kedélylvel jelennek meg a fiuk. Találkoznak ugyan, kik a szülői karok közül nehezen bontakoznak ki, kik az ősi háztól, melyben bölcsüjük ringott, a bérczektől, hol gyermekeiket marhákat örzívő lejtátszák, és végre az imádtott kedvestől, kinek hűséget esküvének, könnyes szemekkel és fűző szívvel válnak el, hanem ezen körülményekből, melyek édes mindnyájunkkal annyira közösök, jó lélekkel a vonakodás legkisebb árnyékát sem lehet kimagyarázni, annyival inkább nem, mert megszokási eset eddig még egyetlen egy sem fordult elő. A megváltási díj 1500 pft ugyan, de még magát senki nem váltotta meg.

A sorozás azon hazafias forró ohajtást kelti föl keblemben: vajha intézhetnék én is egy sorozást, és pedig országot, bérczes édes hazánk 600,000-nyi magyar ajku lakosai között! Bár csak emek $\frac{1}{10}$ -dét sorozhatnám t. szerkesztő úr önének előfizetői közé! Oh mikor szűnik meg Erdélyben a hidegség!

Ez különben nem pusztá ohajtás, mert mi nálunk még keményen tartja magát a tél, hideg napjaink, hideg éjszakáink vannak; vetéseinknek azonban nem ártott, hanem gazdáinkat széna- és egyéb takarmányaikból már csak nem egészen kifogyasztá.

A helybeli cs. kir. kerületi törvényszék folyó hó 26-kán egy gyilkost ítelt, nagyszámu hallgatóság jelenlétében, halálra, a ki, szabadságos katona testvére segítségével, osztályrészt fölötti versengés következtében, édes apját gyilkolta meg. A szabadságos elítélés végett a katonai törvényszéknek fog átadati E két bűnös csehtétlvi a sz. keresztúri járásból. r. l.

Bécs. Ő es. k. Apostoli Főlsége april 2-kán kelt legmagasb kénziratával ház- és külügyministereknek, Bouol-Schauenstein grófnak, hoszszas, hű és kitüntetett szolgálatja elismeréséül, s a mart. 30-án közremunkálása következtében Párisban megkötött béke alkalmára, a sz. István rend nagy keresztjét adományozni kegyeskedett.

— A püspöki értekezletek, mint már mult számunkban is említők f. hó 6-kán nyitlak meg. A szent István templomban Viale-Preia bibor-nok és pápai nuncius ő eminentiája által mondott ünnepélyes mise után, a 68 birodalmi főpap az érseki palotába tért, hol az értekezések a pápai Nuncius ő eminentiája üdvözlő beszédével azonnal megnyitattak. Az értekeztet nyelve latin. Azon nyelv, mely mint a M. S. írja: három évezred történetét fűzi össze, s melynek kincsét az emberiség, a haladás és közimveltség javára a katolikus egyház mentette meg. Az értekezletek, melyeknek földadata: „az anyaszentegyház igényeit, s a vallás törvényeit, függetlenül minden földi érdektől, s mégis a kor és haladó míveltség szellemével, s az állam és társadalom igényeivel ószhangzásba hozni,” közgyanítás szerint mint egy három-négy hétig fognak tartani. Ez értekezleteken a magyar egyház 30 képviselővel bir.

— A bécsi „ingatlansági társulat”, mely a forradalom legyőztetése után csakhamar oly czélból alakult, hogy Magyarországon jószágokat vásárolván, betelepítéseket eszközöljön, e céljaiban tökéletesen megbukván, most ily czim alatt szervezte magát újra: „Részvénytársulat mezőgazdasági vállalat érdekében” és célja, miután alaptőkéjét 50 millió pft-ra sikerülendett fölvinnie, legfőbb tekin-tettel a teendőben bővölködő Magyarországra nézve, minden rendű és rangú, mint: jószágeladás, megvétel, kibérlés, gazdaságvitel, rendezés, építés,

szabályozás, sőt mindenemű iparüzlet, gyár, mesterség, kiszáritás, öntözés, vaskő-vízi útkészítés sat. vállalatba érezkedni. De remélhetőleg ez új téren sem leendő szerencsésebb, mivel minden ily nemű vállalkozási tér magok az érdeklettek által már nagyrészt el van foglalva, és mert Magyarországnak is vannak vállalkozó töképeneszei, kik nem engedendik hogy a biztos jövedelmet igérő vállalatok haszna az országból kivitessék — véli a M. Sajtó.

— A keleti határszéleken létező veszteglőintézeteket illető módosításokra nézve javaslatban van, hogy az átalakítandó veszteglési ügynőkség a vámhivatallal összekapcsolassék. Egy nagy hadseregnek átmenete és közlekedése a keleti határszéleken, az angol és francia csapatok mozgásai Törökországban, ezeknek veszteglés nélküli összeköttetése az anyaországokkal, a nélkül, hogy ez egész hosszú idő alatt csak legkisebb jele is mutatkoznék a keleti ragálynak azon meggyőződést idézték elő, miszerint az erre vonatkozó javaslatok a közlekedést könnyítő módosítást megengedik, mi az ügy érett tárgyalása után biztosan várható.

— Prága városa gróf Buol-Schauenstein külügyminiszter, és Bruck pénzügyminiszter ő excellentiút tiszteletbeli polgárává egyhangulag ki-nevezte.

— Az cs. k. magas pénzügyminiszterium, hogy pénzügyainkat illetőleg a kellő egység létrejö-hessen, elrendelte, hogy a magyar 10 kros kincstári utalványok egyedül kivételével, mindazon pénzjegyek, melyek az 1848-ik év óta kibocsáttak, a forgalomból f. évi augusztus 31-keig kivétessék; azon hozzáadással, hogy e határidő elteltése után még két hóig, azaz october végéig, különös s a magas pénzügyminiszteriumtól nyert engedély mellett e jegyek a közpénztáraknál fizetésként elfogadtatnak ugyan, de e második határidő eltelté után a miniszteriumnak sem állandóbb hatalmában erre engedélyt adni. E jegyek következők:

1.) a magyar királyság közjövödelmeire kibocsá-tott 1 ft, 5 ft, 10 ft, 100 ft, és 1000 ftos alapit-ványok.

2. a kamat nélküli 5 ft, 50 ft, 100 ft és 1000 ftos kincstári jegyek.

3.) Az öt száztől kamattal bíró, s az 1848-ik év sept. 1-én és az 1849-ik év mart. 1-én kiboc-sáttott 30 ft, 60 ft, 90 ft, 300 ft, 600 ft, és 900 ftos birodalmi közpénztári utalványok.

E rendelet ereje a következő:

a) magyarországi 2 ftos,
b) birodalmi kincstári 10 ftos,
c) a három száztől 1840. jan. 1-én és jun. 1-én s 1850 jan. 1-én kibocsáttott utalványokra is kiterjed, és pedig annyival inkább, mivel e jegyek most is csak különös engedély folytán vannak még forgalomban.

Pest. O cs. k. Apostoli Felsege f. év mart. 3-iki legfelsőbb határozata által egy vaspályának a mármarosí sóbányákból Ronaszéktől és Suhag-tól Szigeten át egész Vásáros-Naményig a kincstár költségén leendő építtetését legkegyelmesebben jó-váhangyni méltóztatott.

— A „Hölgyfutár“ írja: Valami iparlovag, ki magát bárónak adja ki, Olaszhonban, mint a nemzeti színházi igazgatóság főhatalmazottja, több egyént, táncost, énekest rászedett; szerződtette, s tudja égi, mit ígért nekik, s mit rabolt tőlök el. A nemzeti színház igazgatóságának Holding cs. k. bécsi színi ügynökön kívül sehol nincs semmiféle megbízottja, s így mindazon egyének, kik e kalandorral bár minemű szerződésre léptek, gyalázato-san megesalattak.

— Lonovics József volt eszaní püspök ő nmlgátol nem soká egy nevezetes mű „a keresztény archeologia hagyandja el a sajtót, melynek classicitását előre feltéve, érdeklött olvasóinkat jó eleve figyelmeztetjük reá.

Császári nyiltparancs.*)

Mely által azon határozmányok, mily módon és mely forrásokból legyen a kinyomozott urbéri kárpótlás a jogosítottoknak az összes érdekeltek jogainak megőrzésével lehető gyorsan teljesítendő, valamint a moratorium megszüntetése Erdély nagyfejedelemség számára megállapítottak.

MI I. **Ferencz József**, Isten kegyelméből ausztriai Császár, Magyar- és Csehország Királya stb. 1854. jan. 21-ki nyiltparancsunk 15. szakaszában (b. t. k. 151. sz.) végrehajtása tekintetéből, a földtehermentesítési életbeletétele s az urbéri kötelek megszüntetése által változott viszonyok szabályozására vonatkozólag, jónak láttuk miniszterünk és birodalmi tanácsunk meghatározása után, azon mód-ról, melylyel, és azon forrásokról, melyekből ugy a törke mint az urbéri szolgálmányok eltöröltetése óta folyó évi jövedelmek kárpótlása, a kapott elő-legek levonásával, a jogosítottoknak az összes ér-dekeltek jogainak megőrzése mellett, lehető gyorsan teljesítendő lesz, valamint az 1853. máj. 29-ki

*) Amár még az év elején megjelent, közlését még most is a nagy közönség kíváncsiánál megegyezőbeak tartjuk.

Szerk.

nyiltparancsunk IX. czikke által (b. t. k. 99. sz.) fentartott moratorium eltörlése végett, Erdély nagyfejedelemség számára következő határozmányokat kibocsátani:

1. Fejezet.

A földtehermentesítési alaptörvény, annak rendelte-tése- és kezeltetéséről.

1. sz. Az urbéri kötelek s úri hatóság eltör-lése folytán urbéri telkektől járt szolgálmányoknak, az 1854. jun. 21-iki nyiltparancs (b. t. k. 151.sz.) határozmányai szerint kinyomozott, országos forrá-sokból merítendő kárpótlása teljesítése végett, Erdély nagyfejedelemség részére külön tehermentesi-tési alaptörke állittatik.

Ezen tehermentesítési alaptörke azonnal élet-be lép.

2. sz. A fedezet a tehermentesítési alaptörke tel-jesítendő kárpótlásért az egyenes adókhöz, s (meny-nyiben a szükség kívánja) azon közvetett adókhöz vetendő pótlékból szerzendő meg, melyek ily pót-lékra alkalmasok.

Ezen pótlékok az illető kormányhatóságok ál-tal a tehermentesítési alaptörke számára beszerzen-dők, s ahoz gyorsan beadandók. A tehermentesi-tési alap 5. sz. szerint kibocsátandó kötelezvényei törlesztésének módja, eljárása s az ország által e-lőteremtendő forrásairól, a szorosabb határozma-nyok külön rendelet által fognak közzététetni.

3. sz. A jogosítottoknak az államkincstár-ból kárpótlási előlegek 1855. oct. végeig kiszolgá-latott összegek egyrészt, valamint másrészt az ad-dig a tehermentesítési alap javára beszedett adó-pótlékok a fönnebbi határidőben összeszámítandók. Ha e számításból a mentesítési alaphoz marad fön ille-téke, ez azonnal abba beadandó, ellenben az államkincstár illetéke ugy mint annak kamatozó követelése a tehermentesítési alapon, ennek hitel-könyveibe beiktatandó.

Ezen eljárás követendő mindazon előlegekre nézve is, melyek 1855. nov. 1-jétől kezdve az ál-lamkincstár-ból a tehermentesítési alaphoz, mikö-déseinek háborítlan keresztül vitele tekintetéből, kiszolgáltatandók.

4. sz. A tehermentesítési alap számára rendelt jövedelmekről könyv vezetendő, s ezek szabály-szerű gyümölcsötetése eszközözendő.

5. sz. Minden kárpótlási követelésért, melyek teljesítésére a mentesítési alap rendeltetve van, s melyek e nyiltparancs II. fejezetének határozma-nyai szerint hozzá utasítottak, a tehermentesítési alap az utasított járadék-jogosítottoknak mint hitel-vezőnek rendszeren ötszázalékos adóssági kötelezvé-nyeket szolgáltatand ki.

Maradékösszegei a 10 ftos alul utalt követelé-seknek s olyanok, melyek különös adóssági köte-lezvények kiadásra nem alkalmasok, készpénzben fizetnek ki.

6. sz. Az adóssági kötelezvényekre a teher-mentesítési alaphoz kielégítetté végett utasítottak neve teendő ki, s e címet: „Erdély nagyfejedelemség földtehermentesítési-adóssági kötelezvényei“ viselendik.

Oly követelésekről szóló adóssági kötelezvé-nyek, melyek bánatpénzzel nincsenek összekötte, kamatszelvevényekkel láttatnak el.

Adóssági kötelezvények kamatai félvi lejá-rat után készpénzben fizetendők ki.

Minden kötelezvény folyó számmal látandó el, s a tehermentesítési alap hitelknyveibe vezetendő.

7. sz. A tehermentesítési kötelezvények iránt a közbiródom kezekedik, és azok az állampapírok minden előveit élvezik. Arva-gyámsági, takarékpénztári, egyházi alapítványok és alapítványi tőkének, ugy szintén mint zálog elfogadhatásra al-kalmas, és a cs. k. austr. nemz. bankból nyerendő előlegezésekre vonatkozólag állampapírokéhoz ha-sonló bánásmódban részesül.

8. sz. A tehermentesítési összeg kezelésé vé-gett Erdélyország területén tehermentesítési alap-igazgatóság állittatik, mely a belügyminiszteriumnak van alája rendelve.

Az urbéri kárpótlás iránt összeállított orsz. bizottmány a míg fennáll, mint tehermentesítési-alap-igazgatóság is fog működni.

9. sz. Az igazgatóság ügyeit társas uton ke-zeli és szavazatöbbség által határoz; joga van a-zonban az elnöknek határozatokat, melyeket a tehermentesítési alap hitele vagy érdekeire nézve ve-szélyesnek, vagy egyáltalán nyilvános szempontból károsnak itél, legott a miniszteriumhoz terjeszte-ni föl eldöntés végett.

10. sz. Az igazgatóság adja ki a földteher-mentesítési kötelezvényeket; gondoskodni fog a tehermentesítési alap számára kijelölt forrás haszon-hajtóvá tétele iránt az erre külön kiadandó rend-szabályok értelmében; a pénztár és könyvvitel föl-lött szigoron örködend; és fogantatba veendi azok kisorsolását, visszafizetését és törlesztését.

Külön utasítás által fog a belső ügymenet szerveztetni, és a kiadandó kötelezvények, és a vezetendő hitel-utalványozási s egyéb kezelési köny-vek kiállakja meghatározatni.

11. sz. A tehermentesítési-alap-pénztár ügyét az orsz. pénztár kezeli külön számadás mellett.

A pénztárügy kezelésével megbízott pénztári hivatalnokok ez ügyre vonatkozólag, rendeleteket és utasításokat csak a tehermentesítési alap-igaz-gatóságtól fogadnak, és ezek teljesítésére kötelez-tetnek.

Fegyelmi ügyekben a tehermentesítési-alap-igazgatósága a pénztári hivatalnokok előjáróihoz forduland eligazítás végett.

12. sz. Minden a megőrzés, ellenőrség, leszá-molás és utalványozást sat. illetőleg a tehermente-sítési alap pénztára is köteles az állampénztárakra vonatkozó rendszabályokat követni s fogana-tosítani.

13. sz. A tehermentesítési alap pénz- és pénz-tár-kezelése fölött az orsz. ellenőrhatalóság ellenör-ködik.

14. sz. A tehermentesítési-alap kezelési költ-ségei egyelőre a kamaton levő tőkék jövedelméből fedezendők, ha ezek azonban elégségesek nem vol-nának, ugy ezeket az ország fogja a tehermente-sítési alap utalt adópótlékból földözni.

2. Fejezet.

A kincstári kárpótlás átutalásáról a tehermentesi-tési alaphoz, és ez alkalommal figyelembe veendő eljárásról, minden részes jogainak megőrzése mellett.

15. sz. Az orsz. tehermentesítési bizottmány által kinyomozott kárpótlási követelések átutalása a tehermentesítési alaphoz; vagy

a) az orsz. tehermentesítési bizottmány részé-ről történendő közvetlen, vagy

b) törvényes végzés alapján a tehermentesi-tési alap igazgatóság részéről történik.

16. sz. Az orsz. földtehermentesítési bizott-mány a tehermentesítési alaphoz közvetlenül csak azon évi díjakat fogja átutalni, melyek korábbi magánföldbirtokoknál, az urbér és földesuri tör-vényszekek megszüntetése által, urbéri birtokot terheltek.

17. sz. A járandó évi díj azon kárpótlási tör-ke öt százalékos kamattal teszi, mely 1848. július 1-ő napjától azon napig számítatik, melytől kezd-ve a kamat a kárpótlási tőkéért adott kötelezvény értelmében folyóvá tétetik.

18. sz. A lejárt kárpótlási törke-kamat kinyomozott összegéből leszámitandók az arra nyújtott előle-gezések, és a maradék-összeg tehermentesítési kö-telezvényekben annak utalványozandó, ki a tehermentesített birtok jövedelmeire följogosítva van.

A lejárt kárpótlási törke-kamat kiadandó kötelezvények a földtehermentesítési kötelezvények első kamatozási határideje lefolytával kezdenek kamatozni.

18. sz. Ha a kárpótolt birtok törvényes zár alatt van vagy jövedelmeinek élvezetési joga ké-tes, úgy a lejárt kamatok, csak azon, az illető ne-vére szóló kötelezvények alapján utalványozhatók (17. sz.) ki ezen jogát törvényes kimutatás által bebizonyította.

(Folyt. köv.)

K Ü L F Ö L D.

A párisi conferentia april 2-án ismét mun-kához látott; ugy 4-kén is. Az ünnepek nagyján átesve, mint látszik, becses idejét némely égetőbb kérdés megoldására akarja szentelni, hogy az ille-tőknek is hosszú örömmünnepekre adjon alkalmat. Nagy homály fedt ugyan mostan is az értekezle-tek tárgyait; de sürűn beszélük még is, hogy az olasz ügy volna szőnyegen, s következne rá a dunai fejedelemségek ügye.

Mint a „Times“-nek párisi levelezője írja: a francia császár nem akarja mostanról elszalasz-tani az alkalmat, a párisi congressusn Europa ál-talános helyzetét bizonyos módosításokat illetőleg szóba hozni és a bécsi congressus határozatait rész-ben eltörölni. E tervet az angol kormányval is közölte volt, de nem talált annál viszhangra. Nem hihető, hogy a császár régóta ápolta eszméivel egy könnyen felhagyna. Szárdíniára nézve csakugyan meg volna határozva, hogy a szabad duna-hajózás teljes jóvoltában részesülhessen. Buol gr. ugyan ellenezte volna ezt némileg; de Szárdínia követel-ését támogató Angol- és Franciaország, sőt még Oroszország is, mely utóbbi, mint a Times meg-jegyzi, semmi alkalmat sem mulaszt el, hogy ha-ragját korábbi barátjával éreztse. — Szóba volt hozva a békealkutás előtti értekezleteken még egy más komolyabb kérdés is t. i. Olaszország helye-zete. Cavour gr. nyíltan kimondta, mily veszélyes lenne ily fontos kérdést eldöntetlen hagyni e jó alkalommal. Buol gr. ellenében azt erősíté, hogy a teljhatalmazottak europai érdekű tárgyak feletti tanácskozás végett jöttek össze, s az általa érintett nem csupán olasz, hanem europai érdekű, s kije-lenté, hogy ha most semmi nem történik, úgy leg-közelebb ismét értekezletnek kellend összeülnie. sat. Tovább is folyt meg a szavaltás, míg végül ösz-tén kimondá a szárd képviselő, hogy megjegyzé-sei nem egyebek, mint azon emlékiratit, melyet saját kormányja Napoleon császár kérelmére készített.

A „Journal des Débats“ is erősíti, mikép az olaszországi ügy a multkor is érintve lett volna

amúgy futtában. Több sürgető reform jött szóba — így nyilatkozik az említett lap — s azon kérdés merült fel, vajon nem volna esélyesebb dolog, ha a népeket önkényes s így kellek korlátozható engedmények által kielégítették, mintha forradalmi mozgalmaknak teszik ki magukat, melyeknek megfékezése napról-napra nehezebbé válik? Azonban még nem tudni, ha lesz-e e tárgyban valami a jelen ülések alatt, vagy egy jövő congressus teendőjeit hagyják fenn.

A dunai fejedelemségek szervezését illetőleg három indítvány áll a conferentia előtt: 1) a két fejedelemségnek közös uralkodás alatti tökéletes összeolvastatása s alkotmányos országgá alakítása; 2) egyedül a fejedelem közössége, míg a két ország különválva marad, — s csak személyes egység által függ össze egymással, miként péld. Svéd- és Norvégország; 3) a mostani viszonyok fentartása, a népképviselő átalakítása, illetőleg tágasbítás mellett. Az első vissza lön utasítva, a más kettő közül még nem történt meg a választás. — Az „O. Post“ szerint a fejedelemségeknek egy államná olvasztása csak bonyodalmakat idézne elő, mert ott árnyéka sincs hagyományos nemzetiségnek, s az egyetlen elem, mi őket egyesítheti, a vallás, Oroszország befolyásának lenne kedvező. S ha már csakugyan széthullva lévő népanyagokból erős védőfalat szándékoznak emelni a párisi hatalmas gyűlés, e végre találtatnék anyag-szer sokkal különbs — amott a Visztula mellett.

Hamburgi hír szerint az angol kormány parancsat küldött hajóhadához, hogy hagyja oda a keleti tengert s térjen Angliába vissza. Táviratai hír szerint pedig április 3-án Palmerston így nyilatkozott az alsó házban, hogy a fegyverszünet a tengerre is ki van terjesztve; a hadizár ennél fogva megszűnt; különben még nincs meghatározva, hogy angol hajók bemehetnek-e orosz révekbe.

A hatti-humajum szövege nem vétetik fel a békekötménybe, mert a conferentia méltánál Ali basának azon megjegyzését, hogy a szultánnak ilyes rendőri felügyelés alá állítása nagyon csorbitná főljes-jogát és népei előtti tekintélyét. Találtak csakugyan módot a keresztény politikusok egy

pótlék-cikkbe fölvenni a keresztények jogait biztosító fermannak lényeges tartalmát — s hazulról is bizvást figyeltethetik a portát szükség esetében, hogy ígéret adományt vár. A ratificatio kiváltása után tehát a török terület Krimában szintgy mint a dunai hercegegekben minden idegen megszálló seregtől ki fog ürített.

Az április 1-én Párisban tartott katonai szemle egyetlen-egyenek íratik le a maga nemében — csak azért is, hogy „békeszemle“ nevet nyert, mint új keresztnevet, az eddig divatozott „hadiszemle“ név alatt. Az örökbéke országának lelketől látszott áthatva a roppant népsokaság is, mert párisi hírek szerint több mint egy millió ember volt jelen a nélkül, hogy valami összeütközés történt volna. A Marsmezőn összegyűlt csapatok számát 100,000 emberre lehet tenni. Májusi napfény, gyönyörű szélcsend kedvezett a szemlének. Orloff gróf lovagolt a császár balján mindjárt az első sorban és egyedül, a mint a Tuileriákól kiindultak. I Napoleon óta nem volt ily fényes kíséret együtt mint ez nap a császár körül. A francia tábornagyokon, 150 tábornokon és az illető segédekén kívül ott lehet látni Narvaez spanyol tábornagyot, Ali basa nagyvezért, több angol tábornokot, orosz, angol, török, szárd, bádeni, hollandi, svéd törzstiszteket. Orloff gr. orosz tábornoki egyenruhát viselt sasos sisakkal; melle rendjelektől ragyogott, ezek közt I. Miklós és II. Sándor csár arczépei gyémántba foglalva. Nagy hasonlatossága a boldogult császárhoz, mindenki szemét magára vonta. Elléptetés alatt a császár többször intézett szót Orloff grófhhoz. Midőn a zuávok léptettek, Orloff gr. élénken in tegetett kezével feléjük. Átalában most Orloff gr. a legnépszerűbb ember Párisban. Ugy szeretik, majd megeszik.

Ujabb hírek. Április 7-én ismét conferentia-ülés volt. A 4-diki csaknem 7 órát tartott, miből látható, mily nagy kitartást igénylő kérdések megoldásával kell még küzködni.

Egyébiránt minden legujabb híreink is azt hozták, hogy a béke biztosítva van. Sz. Pétervári sürgöny szerint április 5-ről „a gabnakivitel Oroszországból szabaddá van téve; a nyugoti hatalmak

hajói orosz kikötőkbe bebecsáttnak; az új ujonczozás, melyre már minden készület meg volt téve, felfüggesztetett.“ — Angliában az idegen-legiók szerelése meg van szüntetve.

Valószínű látszik a hír is, miszerint a szövetséges seregek a török birodalom egész területéből ki fogják vonulni. Ez elvben meg van már határozva, csak a kivételre nézve jöhetnek közbe még némi kis nehézségek. — A „Times“ szerint 1857 első reggele még látand angol katonát a török területen.

Állam- és iparpapírok árkelete. Bécs, április 8–9. 1856.

E r t é k	Pénzben	Árban
5 ⁰ / ₁₀₀ -es met.	86 ⁵ / ₈	86 ¹ / ₂
4 ¹ / ₂ „-es met.	77 ⁵ / ₈	77 ¹ / ₂
4 ¹ / ₁₀₀ -es met.	67 ³ / ₄	67
Nemz. kölcsön	87 ¹ / ₄	87 ¹ / ₁₆
1834-ki sorsjegy kölcsön	228	228-29
1839-ki „	135 ³ / ₄	135 ¹ / ₂
1854-ki „	110	109-10
5 ⁰ / ₁₀₀ Földtermentesítéskötelez.	78 ³ / ₈	79 ¹ / ₂
északi vasutárszvény	298 ¹ / ₂	303
Francia „	356	356
Hitel részv.	330 ¹ / ₂	330 ¹ / ₂
Bank részv.	1135	1129
Duna gőzhajózási	645-47	644
Arany	5 ¹ / ₄	5 ³ / ₈
Ezüst	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₈

Gabonaár Kolozsvárt április 10-én 1856.
Bécsi mérő: Tiszta búza 4 ft 28 kr, elegyes 3 ft 22 kr, rozs 2 ft 32 kr, árpa 2 ft 36 kr, zab 1 ft 18 kr, török-búza 1 ft 48 kr, a marhahúsak fontja 21 kr váltóban.

Felelős szerkesztő:
VIDA KÁROLY.

H I R D E T É S E K.

(14)
Nr. 3125. 1856.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Folyó 1856-ik év április 18-án délelőtti 9 órakor a Kolos-Monostori alapítványi Uradalom gazdasági hivatalában következő a nevezett uradalomhoz tartozó javadalmak nyílt árverés útján, az árverési eredménynek jóváhagyása fentartása mellett, a többet ígérőnek haszonbérbe fognak adni u. m.

1-ór. a kolos-monostori mézárások hozzátartozó legelőivel egyetemben.

Kikiáltási ár 300 ft. e. phen.

2-ór. a kolos-monostori határ szélén lévő ugynevezett „Bükketői korcsma.“

Fölkiáltási ár 68 ft 32 kr e. phen.

3-ór. Kolos-Monostoron helyben a kocvásműhely hozzátartozó lakkal.

Kikiáltási ár 44 ft 38 kr e. phen.

4-ór. a kolos-monostori két Szamos közti papírmalomhoz tartozó szántóföldek és rétek.

Fölkiáltási ár 184 ft 21 kr e. phen.

5-ór. Kolos-Monostor helységén kívül, a Csikóskert nevet viselő gyümölcsös és kaszáló egy elavult pásztói házzal.

Kikiáltási ár 102 ft 20 kr e. phen.

6-ór. Kolos-Monostoron helyben, az ugynevezett régi vámház.

Fölkiáltási ár 17 ft 29 kr e. phen.

7-ór. Kolos-Monostoron helyt, a nagy udvarház szomszédjában lévő virágház jelenleg lakóépület, veteményes kerttel együtt.

Kikiáltási ár 54 ft 1 kr e. phen.

Ezen fennebb említett tárgyak, még pedig az 1, 2, 3, és 5-dik szám alatt említettek három egymástán következő évekre u. m. 1-ső májustól 1856 április utolsó napjáig 1859, a 4-ik szám alatt kijelöltek ugyancsak három évre u. m. 1-ső áprilistól 1856 utolsó mártiusig 1859, és a 6 és 7 szám alattiak egy évre u. m. első májustól 1856 utolsó áprilisig 1857 fognak haszonbérbe adni.

Az árverezők kötelesek a fennebb kijelölt fölkiáltási árak tíz-száztóljárt az árverés megkezdete előtt mint bánatpénzt készpénzzel befizetni, mely összeg az illető árverezőknek, kivéve a többet ígérőt, az árverés bevégezte után azonnal vissza fog adni; — a többet ígérő bánatpénze ellenben a biztosítéki összegbe (Cautio) mely egy fél évi hasznóbért teszen, be fog tudni.

A fenálló rendszabályok értelmében készült, s az illető fölkiáltási árak tíz-száztóljárt mint bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, Pávai János, alapítványi uradalmi igazgató úrnak az árverés megkezdete előtt kézbesítendő. A többi feltételek a kolos-monostori alapítványi uradalom gazdasági hivatalában a rendes hivatali órákban átnézhetők.

A cs. kir. pénzügy-igazgatóságtól.
Kolozsvárt április 9-én 1856.

(15) (1—3) Eladó gyümölcsös és szőlős.

Az úgy nevezett Bókáspataiban 14 fertály egy darabban, a legjobb műveléssel s szükséges épületekkel, ellátva: tudakozódhatni iránta b. Farkas-utczában 54. sz. alatt.

Ugyanott eladó bór is található.

(10) (2—2) Bérbeadó korcsomárlás.

A magyar- és oláh-gerő-monostori korcsomárlási jog folyó hó 15-én Bánffy-Hunyadon reggel 10 órakor az notariusi szálláson tartandó közzárverés útján a többet ígérőnek fog haszonbérbe adni. — Addig is ajánlkozók jelenthetik magukat Gyerő-Vásárhelyt Berzen-czei Antal úrnál, kitől a feltételeket is megtudhatják.

(11) (2—8)

MOLL
SEIDLITZ PORA.

Az utolsó párisi világkiállításán a hivatalos Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszerek felett **egyes egyedül** méltató **jutalom-medallere**, s a nemzetközi bíróság ezen souverain ítélete által megczafolhatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készítmény minden kül- és belföldi ilyszertű készítményeinek jószágával és becsességével felül.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a **Gölya** címerti gyógyszerár, Tuchlauben, a Wandl-hotellel szemben.

Egy bépecsételt satul ára: **1 ft. 12 kr. pp.**, a melyekhez pontos használmódi utasítás van mellékelve különböző nyelveken.

Főraklár Kolozsvárt: RITTER TRAUOGOTT özvegye gyógyszerár, b. Monostorutczában.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hosszas tapasztalás oly hasznosoknak talált, hogy azok hire a birodalom határait túlszárnyalta. Hogy a MOLL-féle Seidlitz-porok minő győgyerővel bírnak jelen a gyomor-bajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyújt a májbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szívdobogásban, vértolulásban, gyomorgörcsben, nyálkakórásban s különböző női betegségekben, azt megállapított tények bizonyítják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyújtott lényeges könnyűülést és új tetterőt ezen szerek okos használata.

(7) (3—3) (8) (3—3)

Eladás.

Alóírt tisztelettel tudatja a t. cz. közönséggel, miszerint nála mindennap délután 4 órakor **fris sütemények**, u. m. badeni kifli, vajas perecz, pityókás vekni stb., továbbá poszoni kétszersült kisbék nagyobb menyenyiségben kaphatók.

Kolozsvárt b. magyarutca 446. sz. a jutányos áron eladó. Megnézhetni híd-utca 309. sz. házánál, vagy tudakozódhatni iránta a szerkesztőségnél.

ZEISBERGER J. JÓZSEF.
pékemester.

Eladó s í r k ő.

Egy veres márvány sírkő, 11 mázsá-nyi, Pestről a Gerenday műhelyéből, utca 309. sz. házánál, vagy tudakozódhatni iránta a szerkesztőségnél.

Kiadja Berde Áron. — Nyomatik a r. kath. lyceum betűivel.